

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2552

30. เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร

คณะรัฐมนตรีรับทราบและเห็นชอบตามที่เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร เสนอ ดังนี้

1. รับทราบรายงานการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 1 – 4 กันยายน 2552 และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552

2. เห็นชอบแนวทางการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร

สาระสำคัญของเรื่อง

1. ที่ประชุมคณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2552 มีมติรับทราบรายงานของเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ที่ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เดินทางไปตรวจสอบติดตามการดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ รวม 41 จังหวัด 97 อำเภอ 133 ตำบล 164 หมู่บ้าน 176 จุด ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รวม 1,008 คน ระหว่างวันที่ 1 – 4 กันยายน 2552 สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1.1 ความก้าวหน้าในการขึ้นทะเบียนฯทั่วประเทศ จากฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ 6 กันยายน 2552 มีรายงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 5.26 ล้านราย (ร้อยละ 91 ของเป้าหมาย) ขึ้นทะเบียนการปลูกข้าว 1.07 ล้านราย (ร้อยละ 31 ของเป้าหมาย) มันสำปะหลัง 0.15 ล้านราย (ร้อยละ 41 ของเป้าหมาย) และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 0.32 ล้านราย (ร้อยละ 85 ของเป้าหมาย) ในบางพื้นที่เริ่มทำประชาคมแล้ว แต่ยังไม่มีการทำสัญญาประกันกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

1.2 ปัญหาหลักที่พบในพื้นที่คือ

(1) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจ รวมทั้งการทำประชาคมยังมีความล่าช้า ในขณะที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้เร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 กันยายน 2552 เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่จะวางแผนไว้ว่าพร้อมที่จะเริ่มทำสัญญาประกันให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ด้วยระยะเวลาที่จำกัดดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องสมบูรณ์ของทะเบียนเกษตรกรและกระบวนการประชาคม ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องไปยังการทำสัญญาประกันราคาและการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างด้วย

(2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังมิได้แจ้งเกณฑ์ผลผลิตเฉลี่ยรายจังหวัดให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ทราบ

(3) เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่และคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบล ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการรับรองเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ

(4) เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ยังมิได้เข้าไปประสานในพื้นที่เกี่ยวกับขั้นตอนการทำสัญญาและสิทธิในการรับเงินชดเชยส่วนต่างของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

(5) คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและตำบลที่จะเข้าไปช่วยตรวจสอบข้อมูลทะเบียนฯ และการทำสัญญาประกันราคาของ ธ.ก.ส.

(6) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจว่าต้องมีการส่งมอบผลิตผลเช่นเดียวกับที่เคยปฏิบัติในโครงการรับจำนำพืชผลทางการเกษตรที่ผ่านมา รวมทั้งยังสับสนระหว่างการใช้ราคาอ้างอิงกับราคาที่ซื้อขายในตลาดที่จะนำไปคิดค่าชดเชยส่วนต่างจากราคาประกัน

2. คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ มีมติเห็นชอบให้ประธานกรรมการฯ นำเสนอแนวทางการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตรต่อคณะรัฐมนตรีดังนี้

2.1 มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งรัดเสนอคณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตรเพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการรับรองให้เกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินเข้าร่วมโครงการฯ

2.2 มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดให้คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด) แต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและตำบล เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 โดยให้เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบรับรองข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจด้วย

2.3 มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ธ.ก.ส. ใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม ตรวจสอบพื้นที่ระดับตำบลที่คาดว่าจะอาจมีการรายงานจำนวนพื้นที่ในทะเบียนฯ มากกว่าพื้นที่จริงทางกายภาพ และแจ้งให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.4 มอบหมายให้ ธ.ก.ส. เร่งรัดกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงให้เกษตรกรทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึงเกี่ยวกับขั้นตอนในการทำสัญญาฯ การใช้สิทธิตามสัญญาฯ และการรับเงินชดเชยส่วนต่าง รวมทั้งเร่งรัดประสานคณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตร

2.5 เห็นชอบในหลักการให้คณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานประมาณฯ สศช. กรมแผนที่ทหาร กรมการข้าว สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ธ.ก.ส. และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ กระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งใช้กลไกการตรวจราชการทั้งระดับกระทรวงและกรม ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการฯ และรายงานผลต่อคณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ทุก 10 วัน

2.6 ในส่วนของแนวทางการปฏิบัติของ ธ.ก.ส. ที่เสนอมานั้น ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการตามความเห็นและมติของคณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ